

Denne fil er downloadet fra
Danmarks Tekniske Kulturarv
www.tekniskkulturarv.dk

Danmarks Tekniske Kulturarv drives af DTU Bibliotek og indeholder scannede bøger og fotografier fra bibliotekets historiske samling.

Rettigheder

Du kan læse mere om, hvordan du må bruge filen, på
www.tekniskkulturarv.dk/about

Er du i tvivl om brug af værker, bøger, fotografier og tekster fra siden, er du velkommen til at sende en mail til *tekniskkulturarv@dtu.dk*

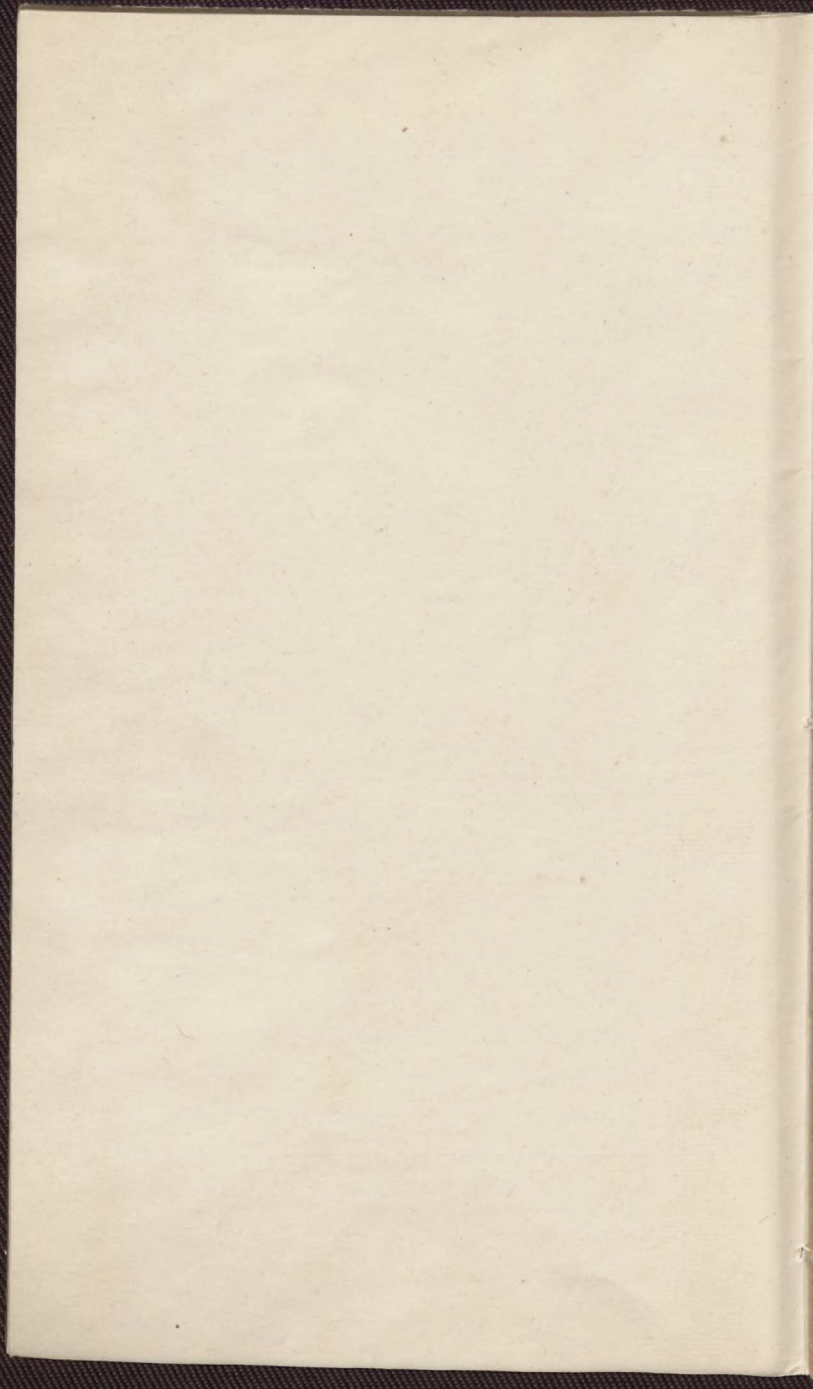
Univ.-Bibl.

Cyklen og dens Behandling

Chr. Petersen & O. Brech

Cykleepleje
1910.

629.118 Cyk —
Sm. (i Konv.)

CYCLEPLEJE

KORTFATTET VEJLEDNING OG
RAAD FOR CYCLISTER, EFTER
HVLKE DE SELV KAN I STAND-
--- SÆTTE DERES CYCLER. ---

*Hellere ofre lidt Ulejlighed
og en Skilling idag end stor
Møje og en Daler imorgen.*

CHR. PETERSEN,

CAND. PHIL.

O. BREVÉ

MEKANIKER.

KØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS AXEL ANDERSEN

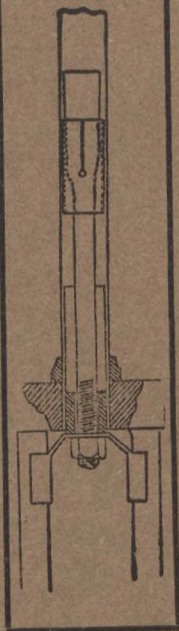
TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKJÆR).

1910.

De knækkede Forgafler!

Forsyn
Deres Cykle
i Tide
med

Jeppesens
patenterede
Gaffel-
sikring

som faas
og
paasættes
hos alle
Cyklehandlere
og
Mekanikere.

Pris
5 Kroner

Jeppesens Opfindelse er prisbelønnet med H. C. Ørsteds Legat.
Køb ikke ny Cykle i Aar, undtagen den er forsynet m. Gaffelsikring !!!
.: Alle mine nye Cykler er i Aar forsynet med Gaffelsikring !!! .:

CYCLEPLEJE

KORTFATTET VEJLEDNING OG
RAAD FOR CYCLISTER, EFTER
HVLKE DE SELV KAN I STAND-
--- SÆTTE DERES CYCLER. ---

*Hellere ofre lidt Ulejlighed
og en Skilling idag end stor
Møje og en Daler imorgen.*

CHR. PETERSEN,
CAND. PHIL.

O. BREVÉ,
MEKANIKER

TEKNISK BIBLIOTEK
Danmarks tekniske Højskole

KØBENHAVN.

I KOMMISSION HOS AXEL ANDERSEN

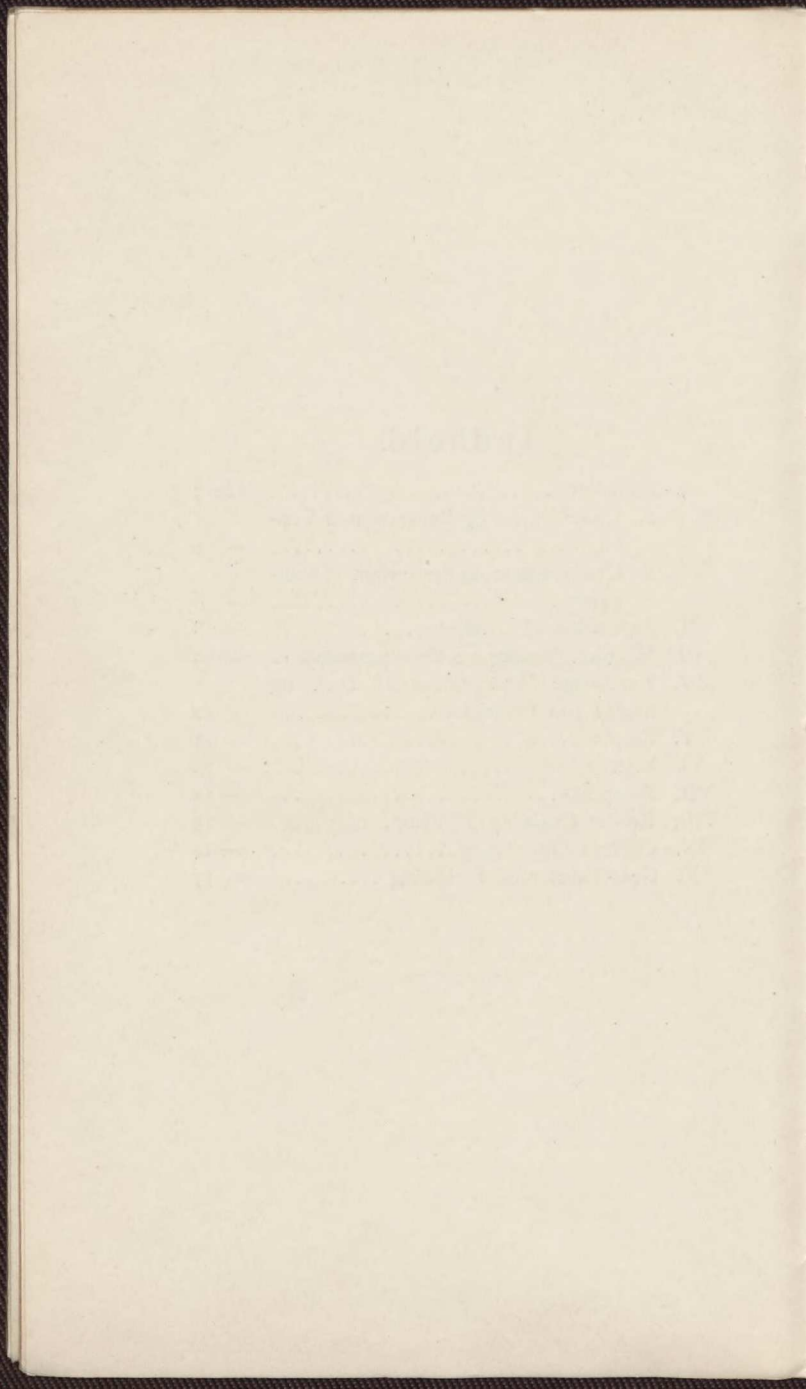
TRYKT HOS NIELSEN & LYDICHE (AXEL SIMMELKJÆR).

1910.

Eftertryk forbydes. — Oversættelsesretten forbeholdes.

Indhold.

I.	Indledning.....	Side 5
A.	Undersøgelse og Reparation af Ven- tilerne	— 6
B.	Undersøgelse og Reparation af Slan- gerne	— 6
II.	Reparation af Dækkene.....	— 8
III.	Ventiler, Slinger og Dæk paasættes ..	— 9
IV.	Foreløbige Reparationer af Dæk og Slange paa Udflugter	— 10
V.	Kæden	— 11
VI.	Lejerne ..	— 12
VII.	Pumpning.....	— 12
VIII.	Køb af Cycle og Tilbehør.....	— 13
IX.	Cyclens Opbevaring.....	— 14
X.	Gear-Tabel med Forklaring	— 15

Indledning.

AT SKAANE Cyclisten for unyttige Udgifter er Maalét for denne lille Bog. Manges Cyclist gaar til Reparatøren og betaler for en Punktering, hvad der ikke var nogen Punktering, blot fordi han ikke forstod at finde en ubetydelig Fejl i Ventilen og sætte noget nyt Ventilgummi paa. Hyppigt betaler han flere Kroner for en Reparation, som han selv kunde have udført i den Tid, han brugte til at bringe Cyclen til Reparatøren. — Dermed være dog ikke sagt, at Bogen gør Reparatørerne overflødige; der vil altid kunne komme Mangler, som kun en Fagmand kan istandsætte, men det er i allerhøjeste Grad økonomisk, at Cyclisten har nogen Forstaaelse af, hvorledes hans Cycle skal behandles.

Forfatteren.

I.

Naar Cyclen ikke kan holde Luft.

A. Undersøgelse og Reparation af Ventilerne.

Kan Slangen ikke holde Luft, og man ikke paa Forhaand ved, hvorfra Utætheden hidrører, undersøger man først Ventilen: Dels ved at befugte Spidsen af Ventilrøret med Fingeren, og fremkommer der da en Blære, ligger Ventilgummiet ikke fast omkring Ventilrøret; dels ved at tage Ventilrøret ud for at se, om Ventilgummiet er i Stykker.

I første Tilfælde afhjælpes Fejlen ved blot at strække Ventilgummiet paa Røret, og i andet Tilfælde paasættes nyt Ventilgummi. Ventilrøret indsættes i Ventilen og Møttriken paaskrues. Se III.

B. Undersøgelse og Reparation af Slangerne.

Naar Ventilen er i Orden og Slangen dog ikke kan holde Luft, maa der foreligge en Punktering. Man kan hyppigt opdage, hvor store Punkteringer er, ved at dreje Hjulet rundt og holde Øret i Nærheden af

Dækket. Dækket aftages i Nærheden af Punkteringen, Slangen tages ud og pumpes op. Den udstømmende Luft viser da, hvor Punkteringen er. Slangen repareres (se nedenfor) og lægges paa Plads; Dækket paa-sættes. Se III.

Mindre Punkteringer findes ved at undersøge Slangen i Vand. Man begynder med at paase, at Møttriiken nederst paa Ventilen er spændt fast. Naar derefter Slangen undersøges i Vand, skal man altid begynde ved Ventilen for at se, om Ventilen og Lærredet der omkring er tæt, da man ellers ud-sætter sig for ikke at opdage mulige Utætheder paa dette Sted, fordi en Befugtning af Lærredet kan medføre, at en Utæthed dér ikke kan opdages. Derefter undersøger man Slangen helt rundt, indtil man finder Punkteringen, stadig sørgende for, at Slangen strækkes under Vandet, for at Blærerne desto lettere kan vise sig. Naar de utætte Steder er fundne, foretages

Reparationen.

Omegnen af Punkteringen renses med Benzin eller Sandpapir, der paasmøres derefter Solution, og medens dette tørres, afklippes et Stykke Slangegummi*), der renses

*) Det anbefales at opbevare gamle Slinger og Dæk til Brug ved Reparationer.

med Benzin, der paasmøres Solution og ca. 10 Minutter efter er begge tilstrækkelig tørre til Samling. Lappen sættes nu paa og trykkes fast imod Slangen, hvorefter hele Lappingen bestrøs med lidt Talkum.

II.

Reparation af Dækkene.

Smaa Huller kan repareres ved at rense Hullet med Benzin, og naar det er tørt, paasmøres Solution. Naar denne er tørret, udfyldes Hullet med Gummiment (findes i Handelen), saaledes at der dannes en lille Forhøjning, idet Gummiment trækker sig sammen ved Tørring. Denne Reparation bør helst udføres, naar Slange og Dæk er paasat (se III), og naar der er pumpet lidt Luft i Slangen. Cyclen bør ikke bruges ca. to Timer efter denne Reparation.

Store Huller i Dæk (se desuden IV). Dækket tages af og renses indvendig omkring Hullet med Benzin. Naar dette er tørret, paasmøres et tyndt Lag Solution; medens dette tørres, afklipper man et passende Stykke Slangegummi, renser det med Benzin og paasmører Solution. Derefter smøres Dækket én Gang til med Solution, og naar dette er tørt, paasættes Gummilappen, hvorefter

denne og dens Omegn renses med Benzin, og der paasmøres Solution. Derefter afklippes et Stykke gummeret Lærred (faas i Handelen) lidt længere end den paasatte Gummilap og lige saa bredt som Dækket. Den gummerede Side oversmøres én Gang med Solution; og naar det hele er tørt, sættes Lappen paa og Talkum paastrøs. Derefter behandles Dækket udvendig efter Anvisningen ved smaa Huller.

III.

Ventiler, Slinger og Dæk paasættes.

Naar en Ventil skrues sammen, bør det i Almindelighed ske med Fingrene, da man ved at skrue den for fast paa let skærer Ventilgummiet over.

Dækket lægges først med den ene Kant (Vulst) paa Fælgen. Derefter stikkes Ventilen gennem Hullet i Fælgen, og Slangen lægges ind i Fælgen, hvorefter den anden Kant af Dækket lægges paa, medens man nøje paaser, at Slangen kommer helt ind under Dækket og ikke kommer i Klemme mellem Dæk og Fælg.

Derefter paasættes Møttriken, som holder Ventilen fast til Fælgen, Ventilrøret, med Ventilgummiet rigtigt paasat, indsættes i Ventilen, og Møttriken paaskrues.

Nu pumper man lidt Luft i Slangen, og ved passende Tryk med Haanden paa Dækket sørger man for, at Dækket overalt finder sit rigtige Leje paa Fælgen. — Man bør altid sørge for, at den bedste Slange og det bedste Dæk er paa Baghjulet, da Forhjulet er lettere at reparere end Baghjulet.

IV.

Foreløbige Reparationer af Dæk og Slinger paa Udflugter.

Punkterer Cyclen paa Udflugt, og man mangler de nødvendige Rekvisitter til Reparation af Slangen, kan man hjælpe sig paa følgende Maade: Man finder Punkteringen (se I), tager Dæk og Slange af i Nærheden deraf, og man binder derefter to Stykker Sejlgarn stramt omkring Slangen, hver paa sin Side af Punkteringen, hvorefter Slangen viser sig saa lufttæt, at man kan køre hjem.

Foreløbig Reparation af Dækket.

En Bandage, som faas i Handelen, lægges omkring Dæk og Fælg. Medens Slangen er lufttom lægges Bandagen saaledes, at Samlingen kommer indvendig i Hjulet, hvorefter Bandagen snøres sammen med Sejlgarn; og

Slangen kan pumpes op. Det anbefales at bringe en Bandage med paa Udflugter.

I Mangel af ovennævnte Bandage skaffer man sig f. Eks. et Stykke gammelt Dæk, et Stykke Lærred, et Stykke Tøj, en Avis eller lignende og anbringer samme mellem Dæk og Slange (se III).

V.

Kæden.

Kæden smøres af og til med en Blanding af Talg og Grafit, hvilket faas i Handelen. Man bør mindst én Gang om Aaret rense sin Kæde ved ca. et Døgn at lægge den i Petroleum, hvorefter man aftørrer den godt og nedlægger den nogle Timer i varm Olie eller Tran. — Kæden maa hverken være for stram eller for slap, men den skal være saaledes spændt, at den bøjer svagt nedad mellem Tandhjulene.

Er Kæden slidt (Leddene strakte), viser dette sig derved, at den delvis løber op paa Tænderne af det store Tandhjul. Denne Fejl kan hyppigt rettes ved at vende Kæden.

VI.

Lejerne.

Adskilning, Rensning og Samling af Lejer (Fornav, Bagnav og Krankelejet) sker saaledes:

Efter at Hjulet er taget af, afskrues den løse Conus, som er forsynet med to Flader, passende til en Nøgle. Axen og Kuglerne kan nu tages ud og renses tilligemed Kugleskaalene i Benzin eller Petroleum. Derefter smøres lidt Vaseline i hver Kugleskaal; Kuglerne lægges da ned i Kugleskaalens Vaseline og med en Finger indsmører man Kuglerne med Vaseline, saa at man kan vende og dreje Hjulet, uden at Kuglerne falder ud. Derefter indsættes Axen og den løse Conus paaskrues, saa at Axen er midt i Navet. Hjulet er da færdigt til at paasættes.

Skulde New-Departure Frihjuls-Bremsenav nægte at bremse, hælder man et Par Draaber Petroleum ind i venstre Side af Navet. Derved opløses den gamle Olie, og Navet vil atter fungere tilfredsstillende.

VII.

Pumpning.

Har man ikke pumpet i nogen Tid, og man mærker, at Slangen ikke vil tage Luft,

gør man klogt i straks at tage Røret med Ventilgummiet ud af Ventilen og enten at løsne Gummiet eller hellere straks at paa-sætte et nyt Stykke Ventilgummi, da man derved undgaar at sprænge Pumpeslangen.

VIII.

Køb af Cycle og Tilbehør.

Det betaler sig at købe en prima Cycle. Forlang skriftlig Garanti — fem Aar for Stellet og mindst ét Aar for Dæk og Slang. Det tilraades at anvende Forgaffelsikring, da Forgafflen er Cyklens svageste Punkt. Det bør i alle Tilfælde fraraades at købe de billigste Cykler, da det under Henvisning til det tiltagende Antal Gaffelbrud, er livsfarligt at køre paa en saadan Cycle. — Vent med at købe Cycle, til De kan betale den kontant.

Ved Køb af Cycle bør medfølge Cycle-tilbehør, bestaaende af Klokke, Lygte, Pumpe og Taske med Værktøj (Skruenøgle, specielle Nøgler og Oliekande) samt en Æske Reparationsrekvisitter (Benzin eller Sandpapir, Lappegummi, gummeret Lærred, Solution og Ventilgummi).

Angaaende Spørgsmaalet, fast Nav, frit

Løb med Fælgbremse eller Frihjuls-Bremse-
nav, bemærkes:

1) Frit Løb med Fælgbremse kan ikke anbefales, da Fælgbremse viser sig upraktisk.

2) Fast Nav er det mest økonomiske og den Anordning, som forvolder de færreste Ulemper, men selv om

3) Frihjuls-Bremsenav er dyrere at bruge, byder det dog saa store Behageligheder, at det er den Anordning, som i Almindelighed foretrækkes. I Flæng nævnes: New Departure, Torpedo, Eadie og Rotax.

Af Forgaffel-Sikringer findes kun Anledning til at nævne Jeppesens, fordi den er anerkendt og prisbelønnet af Autoriteterne som en effektiv Sikring paa sit Omraade.

IX.

Cyclens Opbevaring.

Naar Cyclen skal opbevares om Vinteren, aftørres den godt, og de forniklede Dele, særlig Eger og Styr, indsmøres i Vaseline. Cyclen bør hænges op, og hvis man ikke har Plads dertil, vendes Cyclen, saa at den kan staa paa Styr og Sadel. for at Slinger og Dæk ikke skal beskadiges.

Gear-Tabel med Forklaring.

Cyclens Gear findes ved at multiplicere Baghjulets Diameter, maalt i Tommer, med Antallet af Tænder i det store Tandhjul og dividere med Antallet af Tænder i det lille Tandhjul. Er Baghjulets Diameter a Tommer, har det store Tandhjul b Tænder, og har det lille Tandhjul c Tænder, bliver Cyclens Gear

$$a \cdot b : c$$

Er $a = 28$, $b = 42$ og $c = 14$ bliver Gearet:

$$28 \cdot 42 : 14 = 84.$$

Det almindelige Gear for en Damecykle er 68—72 og det almindelige Gear for en Herrecykle er 74—86.

Omstaaende Tabel angiver de fleste Gear.

Gear-Tabel,
beregnet efter 28" Hjul.

Lille Tandhjul	Store Tandhjul	Gear i eng. Tm.	Lille Tandhjul	Store Tandhjul	Gear i eng. Tm.
8	22	77	15	47	87, ₇
8	24	84	15	50	93, ₃
8	26	92	16	38	66, ₅
8	28	98	16	40	70
8	30	105	16	42	73, ₅
9	22	68 ⁴ / ₉	16	44	77
9	24	74 ² / ₃	16	45	78 ¹ / ₄
9	26	80 ⁸ / ₉	16	46	80, ₁₅
9	28	87 ¹ / ₉	16	47	82, ₂
9	30	93 ¹ / ₃	16	50	87, ₅
10	22	61, ₆	16	52	91
10	24	67 ₃	16	54	94, ₅
10	26	82, ₈	16	56	98
10	28	78, ₄	17	48	79 ¹ / ₁₇
10	30	84	17	50	82 ⁶ / ₁₇
13	34	73 ³ / ₁₃	17	51	84
13	35	75 ⁵ / ₁₃	17	52	85 ¹¹ / ₁₇
13	36	77 ⁷ / ₁₃	17	54	88 ¹⁶ / ₁₇
13	38	81 ¹¹ / ₁₃	17	56	92 ⁴ / ₁₇
13	40	86 ² / ₁₃	18	44	68 ⁴ / ₉
14	36	72	18	48	74 ² / ₃
14	38	76	18	50	77 ⁷ / ₉
14	40	80	18	52	80 ⁸ / ₉
14	42	84	18	54	84
14	44	88	18	56	87 ¹ / ₉
14	46	92	18	58	90 ² / ₉
14	48	96	18	60	93 ¹ / ₃
15	36	67, ₃	18	62	96 ¹ / ₉
15	38	70 ¹⁴ / ₁₅	18	64	99 ⁵ / ₉
15	40	74 ² / ₃	20	54	75, ₆
15	42	78 ² / ₅	20	58	81, ₂
15	44	82 ²¹ / ₅	20	60	84
15	45	84	20	62	86, ₈
15	46	85, ₈	20	64	89, ₆

MAGASIN DE FRANCE

KRAVATFORRETNINGEN
KØBMAGERGADE 56

Skraas for Regensen. ::::: Telefon Byen 1456 x.

STORT UDVALG AF

Sports- Huer
Bælter
Skjorter
 Strømper

Coulørte Manchetskjorter fra Kr. 3,50-5,50

Vestebælter fra Kr. 1,35-2,50

*Den smukkeste Sportsklædning
er en coulørt Manchetskjorte med
tilhørende Vestebælte.*

Provinsordrer ekspederes omg. mod Efterkrav.

Ny Opfindelse

Imprægneret Lærred.

Vadskes i koldt Vand som
Gummi.

*Egner sig særlig til Rejsebrug og
er ualmindelig holdbart. Findes saa-
vel coulørt som hvidt.*

Coulørte Kraver med Manchetter
Kr. 2,50.

Hvide Kraver Kr. 1,00.

do. **Manchetter** Kr. 1,25.

do. **Flipper** fra 65 Øre.

Provinsordrer ekspederes omg. pr. Efterkrav.

Magasin de France

Købmagergade 56.

